

Handläggare
Emelie Hellström
Telefon: 08-50815044**Till**
Skarpnåcks stadsdelsnämnd
2025-11-20

Motion om ett odlingslyft för stadens förskolor

Svar på remiss från kommunstyrelsen, Dnr KS 2025/916

Förvaltningens förslag till beslut

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Sammanfattning

En remiss från kommunstyrelsen gällande odlingslyft för stadens förskolor har inkommit för yttrande. I motionen föreslås att förskoleförvaltningen tar fram en stadsövergripande plan för att ge samtliga förskolor möjlighet att bedriva odling som en del av den pedagogiska verksamheten.

Stadsdelsnämndens förskolor arbetar aktivt med att uppmärksamma odling och biologisk mångfald i förskolornas verksamheter. Läroplanen för förskolan, Vision 2040 och Agenda 2030 lyfter vikten av biologisk mångfald och hållbar utveckling. Lathundar och rutiner finns med syfte att stötta förskolorna att bedriva odling i verksamheten.

Skarpnåcks kommunala förskolor bedriver odling som en del av den pedagogiska verksamheten. Förvaltningen ser att det är viktigt att fortsatt bedriva odling och att förskolorna erbjuds möjligheter att göra detta. Stadsövergripande inriktning och styrning gällande odling är under framtagande samt att nyligen framtagna lekvrdesriktlinjer för stadens förskolegårdar också pekar på vikten av detta. Förvaltningen ser därför inte behov av ytterligare stadsövergripande uppdrag och styrdokument på området.

Bakgrund

Stadsdelsnämnden har mottagit en remiss om Odlingslyft för stadens förskolor från kommunstyrelsen. Remissen ska vara besvarad den 1 december 2025.

Ärendet

I en motion till kommunfullmäktige tar Ismail Ali (C) och Claes Nyberg (C) upp att allt färre barn har kontakt med jord, växlighet och kretslopp i och med att staden förtätas och gårdarna krymper. I

motionen framkommer fördelar för barnen där odling gynnar barnens hälsa, motorik och sociala färdigheter. Motionen berör att flera av stadens förskolor har odling som en återkommande del av den pedagogiska verksamheten men ser att odlingsfokus i förskolan ofta är lokalt förankrade och beroende av enskilda pedagogers eller verksamheters engagemang.

Skribenterna önskar säkerställa likvärdig tillgång till odlingsmöjligheter i förskolan över hela staden där odlingsaktiviteter är en naturlig del av varje barns vardag.

Motionen avslutas med förslag att uppdra åt förskoleförvaltningen att ta fram en stadsövergripande plan för hur samtliga förskolor i staden ska ges möjlighet att bedriva odling som en del av den pedagogiska verksamheten.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom förskoleavdelningen. Ärendet har behandlats i förvaltningsgrupp samt i pensionärsrådet den 13 november 2025.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen instämmer med bedömning som lyfts i motionen om vikten av odling i förskoleverksamhet. Skarpnäcks kommunala förskolor bedriver odling som en del av den pedagogiska verksamheten.

Förskolans läroplan lyfter att barn ska ges möjlighet att tillägna sig ett ekologiskt och varsamt förhållningssätt till miljö och natur. Hållbar utveckling är ett centralt begrepp i läroplanen och barn ska ges möjlighet att utveckla sina kunskaper om hur de kan bidra till en hållbar utveckling. Odling och biologisk mångfald spelar en viktig roll i de globala målen i Agenda 2030. I Vision 2040 framhävs fortsatt att förskolorna ska arbeta för en hållbar stad.

På alla förskolor inom Skarpnäcks stadsdelsområde finns odlingslådor och pallkragar att odla i och de arbetar aktivt med odling, förkultivering och att skörda tillsammans med barnen. De senaste åren har förskolorna investerat i odlingslådor och insektshotell och årligen köps ny jord in för att möjliggöra fortsatt odling tillsammans med barnen.

I Skarpnäcks stadsdelsförvaltning har det tidigare tagits fram en lathund för odling, biologisk mångfald och lärande på kommunala förskolor. Lathunden har skapats med syfte att ge förskolorna en grund för att öka arbetet med odling och biologisk mångfald. I lathunden lyfts:

- Förskolans roll i naturen
- Steg i odlingsprocessen
- Förslag på kryddor och växter att odla i odlingslåda
- Hur förskolorna kan skapa en biologisk mångfald på förskolorna
- Komposthantering
- Tips om litteratur för odling och biologisk mångfald

Tidigare projekt som ”Odlä, Växa, Mat” och ”Hållbar Framtid i Skarpnäck” har skapat ett ökat intresse för odling i staden.

Varje år uppmärksammar nämndens förskolor Biologiska mångfaldens dag med fördjupningar inom biologisk mångfald, småkryp och insekter.

Förvaltningen delar skribenternas uppfattning om vikten av att främja likvärdig tillgång till odlingsmöjligheter i alla förskolor i staden. Förvaltningen kan konstatera att staden för tillfället arbetar med att ta fram ett stadsövergripande program för stadsnära odling. Trafiknämnden, som har en samordnande roll i arbetet, har i samarbete med bland annat stadsdelsnämnderna tagit fram ett utkast till program som ska antas av kommunfullmäktige. Utkast på programmet innefattar även inriktning för odling inom förskolans och grundskolans verksamheter. Därutöver finns skrivningar om odlingsmöjligheter i nyligen antagna lekvärdesriktlinjer. Förvaltningen ser därför inte behov av ytterligare stadsövergripande uppdrag och styrdokument på området.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Jonas Lauri
Stadsdelsdirektör
Skarpnäcks stadsdelsförvaltning

Johanna Hult
Avdelningschef
Skarpnäcks stadsdelsförvaltning

Bilagor

1. Motion om ett odlingslyft för stadens förskolor
2. Följebrev Motion om ett odlingslyft för stadens förskolor, KS 2025/916

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Jonas Lauri, Stadsdelsdirektör	2025-10-22
Johanna Hult, Avdelningschef	2025-10-22